

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu malo stvari, a nealoga sve pokvari“ Nar. Posl.

Preplata s poštarinom stoji 2 for., a soljaka samo 1 for. za cijelu godinu. Izlazno 1 for., a soljaka 60 novč. za pol godinu. Izvan Carovino više poštarina. Gdje se najčešće najmanje 8 soljaka to su volje, da iz list Soljone svim ukupno po jednom zračkom i imenom, darat čime za 70 novč. na godinu svakomu. Borel to šalju kroz poštarsku Naznačuju. Ima, prošimo i najbližu Poštu valje jasno označiti. Komu List neodjelo na vrijeme, neka to javi odpravitelju u otvorenu pismu, za koje se naplata nikakva poštarina, naplatar izvana Reklamacija. Tho List ima i štiti što je već, to ga i plaća.

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.

UREDNIŠTVO I ODPRAVNIŠTVO

Tipografija Flegel & C. Kraljevićeva ulica Zoolia, N. 7.

Pisma se šalju platjena poštarina. Vjesti, dopisi i drugi spisi štampaju se u cijelosti ili u izvadku, natim prama svojoj vrijednosti i smislu ozoza lista. Ne- polpsani se dopisi nempotrebljuju. Osozna naplataja i čisto skizomna stari nenaalazo mjesta u ovom listu. Priobrena se pisma tiskuju po 6 novč. svaki redak Oglasi od 8 redakoh stoji 60 novč., a svaki redak surije 6 novčah; ili u slučaju opoviranja po što se pogodilo oglašnik i odpravitelju. Dopisi su nortaraju. Uredništvo i odpravitelju, osim izvanrednih slučajevah, nopolpsuju, nego putem svoje Listnice

Spojenje Krajine.

Kraljevski odpis na hrvatski sabor.

Mi Franjo Josip I. po milosti bozjoj cesar Austrijski, kralj Česki, itd. i apostolski kralj kraljevina Ugarske, Hrvatske, Slavonije i Dalmacije.

Velemožam, dostojanstvenikom i zastupnikom na saboru kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije sakupljenim kraljevski naš pozdrav. Častni, postovani, poglavili i velemožni, ugledni i plemeniti, mudri i obzirni, ljubljani vjerni naši.

Kraljevska je naša volja, da se zakonskim člankom I.: 1868 uvjetovano utjelovljenje hrvatsko-slavonske vojne krajine, naimo administrativno sjedinjenje postojećega još za sebe krajisko-upravnoga područja, s gradjanskom Hrvatskom i Slavonijom do skorom udjelotvori.

Predstojeće ovo sjedinjenje obiju upravni područja naših kraljevina Hrvatske i Slavonije iziskuje prama § 33 zak. članka I.: 1868, da se broj izaslat se imajućih na zajednički državni sabor zemalja kruno Sv. Stjepana zastupnika kraljevina Hrvatske i Slavonije, sada iznovično opredieli, odnosno utanači, sto samo može uzsljediti na način propisan § 70 nagodbenoga zakona.

U tu svrhu nalazimo se mi pobudjeni, ovieni pozvati sabor milih nam kraljevina Hrvatske i Slavonije, da iz svoje sredine izaslje kraljevinski odbor, sastojeci se iz dvanaest liea, koji će jednaki kraljevinskim odborom ugarskoga državnoga sabora, eventualno odstupajuć od one ustanove § 33 zak. člana I. 1868, prama kojoj se ustanobroj zastupnika na državnom saboru o razmjerju pučanstva ima pomoći, utanačiti nužni broj hrvatsko-slavonskih zastupnika, koji će se nakon provedboga

sjedinjenja obiju upravni područja Hrvatske i Slavonije, pošto će hr.-slavonska vojna krajina u istinu učestvovati u ustavnom životu, imat izabrat za zajednički državni sabor zemalja naše kruno Ugarske i koj će odbor dogovor taj svomu zakonodavnomu tielu predložiti na daljnje ustavno pretresivanje.

S pouzdanjem očekujemo mi da će izaslat se imajućem kraljevinskom odboru, nadabnutu idejom za polučenu sdruzenja, poći za rukom uvazujuć dostojno u tom pogledu postojeće obzire i okolnosti, postići takovo rješenje, koje će na-oj za oba diea jenako odusevljenoj vladarskoj volji omogućiti, da mi i ovomu predstojećemu djelu bratinske sloge i sporazumka obiju naroda podielimo kraljevsko naše privoljenje.

Dočim mi obseg djelatnosti kraljevinskih odbora jedino na gore izloženi predmet ograničujemo, ostajemo vjernostim vašim s našom kraljevskom prizajni i milosti blagonakloni.

Dano u Beču dne osnoga sječnja godine hiljadu osam sp osamdeset i prve.

Franjo Josip v. r. — Koloman Bedeković v. r. Ludislaw grf Pejačević v. r.

U tu svrhu izabrao je hrvatski sabor kraljevinski odbor od 12 liea, koji će s kraljevinskim odborom izabranim od ugarskoga sabora ustanoviti broj zastupnika, koje će sabor hrvatski sljiti u ugarsko-hrvatski državni sabor. Hrvatskom kraljevinskom odboru jesu dieleća gospoda: grof Ivan Drasković, grof Rudolf Erdödy, pravoslavni biskup Teofan Živković, posvećeni biskup Pavlesić, Mato Mrzović, Josip Miskatović, Ivan Vonećina, Dragutin Mihalović, Mirko Hrvat, Svetozar Kućević, Nikola Krestić i Dr. Subotić.

Škole u Istri

NA SVRSI ŠKOLSKE G. 1877-78.

IV.

U politič. kotaru puljskom.

2 muške sa 5 razredah, u Pulji talijanska, u Vodnjani talijanska.

1 ženska sa 6 razredah, u Pulji, talijanska.

1 ženska sa 4 razredah, u Vodnjani talijanska.

1 mješovita sa 2 razreda, u Galezani talijanska.

14 mješovitih sa 1 razred.

Mješovite, jednorazredne škole su Fazani, St. Vincenti, Balah, Aljuri, Sisana, Medulinu, Marčani, Karnici, Barbanu, Kanfanaru, Rovinjskom Selu, Iromonturi, Pomeru, Peruju. Prve tri i slediećih pet su talijanske. Ostalih šest su hrvatske, od kojih u dvih poslednjih svećenici poučavaju. Bez ovih dilih ni jih 14 nenadnosno.

1. Sudbeni kotar puljski.

Puljske obćine stanovnici (preko 24000) su Talijani u Pulji (polovica stanovnikah), Galezani i Fazani; Hrvati u Pulji (polovica stanovnikah), Medulinu, Aljuri, Lavrano, Lavariki, Lisjanu, Montien, Peruju, Pomeru, Promonturi, Čišanu (tu ima njesto i poltalijančeniakah), Stinjani. Škole u Pulji, Galezani, Fazani, pak i Medulinu, Aljuri, Sisani su talijanske. 22 učiteljske sile — kola najine i ženska i muška u Pulji ima jih po osam. Škola u Promonturi je hrvatska, a tako i u Pomeru i Peruju. U Pulji je k tomu nekjava državom uzdržavana njemačka škola; hrvatske nikakve.

Sudbeni kotar vodnjanski

Vodnjanske obće stanovnici (7800) su Talijani u Vodnjani (4000) i u mjestaci St. Vincenti; Hrvati u okolici St. Vincenti, u Karnici, Bokorlicu, Mot-

varanu, Filipanu, Marčani, Roveriji (Jurčićih), Smoljanih, Štokavdih. Talijanske škole u Vodnjani, St. Vincenti, Karnici, Marčani (da hoće se da bude i pomoćna u Jurčićih). 12 učiteljskih silah; Drugih nema.

Barbanske obćine stanovnici (3800) su svi Hrvati i to u Barbanu (gdje su i dvi tri obitelji talijanske), Raklju, Goleani, Porujanu, Sajmih. Škola u Barbanu je hrvatska, 1 učiteljska sila; valjda i pomoćna u Raklju.)

3. Sudbeni kotar rovinjski.

Rovinj, samostojan grad svojim zakonom, ima stanovnika (11720) Talijane. Ima škola petorazrednu mušku sa 10 učiteljskih silah, petorazrednu žensku sa 7 učiteljskih silah; obće su talijanske. Dvoga grada škole zabilježene su u izvješću zem. odbora posebice.

Kanfanarske obćine stanovnici (blizu 2600) su Hrvati u Kanfanaru, Morganih Costeu, Selu Rovinju — su hrvatske, 2 učiteljske sile.

Balske obćine stanovnici (1800) su Talijani u Balah. Škola talijanska u Balah, 1 učiteljska sila.

Puljski sudbeni kotar ima 25 učiteljskih silah: 22 za Talijane, 3 za Hrvate.

Vodnjanski sudbeni kotar ima 13 učiteljskih silah: 12 za Talijane, 1 za Hrvate.

Rovinjski sudbeni kotar ima 20 učiteljskih silah: 18 za Talijane, 2 za Hrvate.

U cilom političkom kotaru zajedno sa Rovinjem plaća se za Talijane 52 učitelja ili učiteljice, za Hrvate 6 učiteljah. Sve višerazredne su talijanske. Sve hrvatske su jednorazredne, mješovite. Novije prirasle su za Talijane, po učitelj za poljsku i vodnjansku školu, po učiteljca za iste.

Pokrajinskoga i škotskoga nameta iztjeralo se 1878 godine:

PODLISTAK.

Njeki glagoljski spisi iz srednje Istre.

K napisom, što jih u 24. lju g. 1850 priobćismo, dodajemo sledieće Buzošćine, iz onoga prediela Istre skoro isto hrvatskoga, ali grozno zamorenoga svakom obziru.

I za ove imamo se zalivi neumornomu g. Jakovu Volčiću. Na Vrhu na streinomu z'erkvice sv. Antona je razbita ploča. S razabiro se ovoliko:

- ..... 1463 kada be kr.
- ..... sveti Anton, tad lu
- ..... starašini .....
- ..... Tomaž Vobinčić M^a
- ..... farman pop Štipan
- ..... gos s Ročca a t...
- ..... dela mojstar B...
- ..... Sočerge.

Napis je to kako se vidi nepodpun. Na hrvatski ja. Starešine se u njem spominja. Iz petnaestoga je stoljeća Pod „Rošćem“ ina se svitkako Rva razumjevati. Možda je to najstariji oblik za nazov toga mjestanca. Pod mojstom B... ina se stalno razumjevati Benko iz Sočerge, kojega ime nam je sačuvano u napisu erkeve u Leki, napravljenom dvie godine prije toga (g. 1461).

U Draguču u erki sv. Roka čitaju se sledieća tri napisia:

V Hristovo ime amen. Rojenja togoje 1529 maseca sektobra na dan 15. bi popisana ta erkiva po mošturu Antonu s Padove. V to vrijeme bilu v Draguču muži poštovani, ki to storiše popisati blagom svojim i vsagu komuna, Juri Strpin i biše nega podžup Fabijan, župan Križman Kričić, župan Kurelić biše gubernatur te erkive, i ostali dobri muži v Draguču. Ja pop Andrij Prasić va to vrijeme stah v Draguču za farmanu ki to zapisah.

1564. V to vreme be storen ta krov pred tu erkivu maja na dan 12. Sie pisah ja Ivan Jurčićević Skrivčić. Raztoći i da ubogim starešinu Bene Grozić.

1593 meseca marča dan 14, kada pogori burg pred Dragučem.

Svi tri su napisii iz šestnaestoga stoljeća. Erkiva „popisao“ je moštur Anton iz Padove, Talijan; napis je hrvatski. U prvom napisu ono vnu županih, ono i podžupa, u traćem eto starešine: sve častnici obćine, kakova poznajemo i prije tisuće i više godinah i danas kod hrvatskoga naroda. Već to što se više županih jedne obćine spominje, kaže nam, da se pod njimi ima razumjevati poglavare dieleboh obćine, jednoga također više selah i selanah u blizini. Takovi dieleci zvali su se i zovu se još danas kod Hrvata Istre županje; službeno su to danas plaćevne obćine. I danas sami seljaci u svakoj županiji župana i podžupa izabiru, a obćinski glavni bar prvoga poverdjuje. Kad je nekova naredbu razglasihi, ili na tuku ići, tad župani s pomoćju podžupa razglasuje, on poziva na tuku i nazivne radnike.

U napisih ina i tudjinkah, Farmanu, župnik; komuna, obćina; gubernatur, upravitelj; burg, grad, tvrđja. Vidi se, da su se u zemlju već tudjinci urukli; vidi se inonito kakvi su ljudi u „gradovih“ zasjedali.

Stoljeća i stoljeća imali su Niemei svojih gvezdah po velikom diehu Istre. I gospodovali su, i nikoga ponieniehi. Uzaludna li posta, gješti danas njemaćinu našemu narodu!

Uz tudjinske ima i hrvatska rieč „sie“, koju možda svako nerazumije. Znači: oro. Dan danas malo je ralbiona, nu ipak čuje se još. Kaže se „sega jutra“, ovoga jutra, a dolazi i u drugih riečih.

Rieč „popisano“ odmah na početku prvoga napisu, znači ono, zašto su dan danas juho u porabi tudjinske: bojadisanu, pituranu, farbanu, barvanu. Stari Hrvati su sa stikami ono činili, čemu mi danas pisati velimo.

Na svrsi ovo još jednoga napisu, iz Sovinjaka. Tu na zvoniku čita se: „1557. Vn vrijeme župana Križina Stročića, ki je i starašinu erkveni ino i veće sused“.

Župani i starešine Istre! Ugladajte se predje vaše! Nustojte, da vam bude milijia svetinja, vaš hrvatski jezik, postovani kako njekad bijahu. Ako se ga je rabilo na erkvali i u erkvah, može se ga rabiti i u urodih ili otehljih i u školah. Dams imate i zakonjeno pravo na to.

u sudb. kotaru puljskom 17602 for.
 " vodnjanskom 3047 "
 " rovinjskom 5774 "
 Neiztjerani zaostatak toga namela
 iznosio je iste godine:
 u sudb. kotaru puljskom 6072 for.
 " vodnjanskom 7958 "
 " rovinjskom 13688 "
 Pokrajinski i školski namet plaćaju
 kako Talijani tako i Hrvati. U plaćanju
 ne zaostaju samo Hrvati, nego i Tali-
 jani. — Za školske zgrade i stanove
 učiteljskoga osoblja plaćaju i Hrvati, i
 oni, koji svoje škole nemaju.

Deputacija štajersko - njemačkih seljaka kod cara.

Prošli mjesec primilo je Njega Veličanstvo deputaciju štajersko - njemačkih seljaka, koja ga došla moliti, da naloži svojoj vladi neka potpuno uvaži njihove petice i u pogledu povišenja zemljarine. O toj audienciji donosi "Presse" slijedeće zanimivo izvješće:

Anton Mayregger izrazi kao govornik deputacije pomajrije u ime svoje i svojih drugova zahvalnost za čin carske milosti, koji je izražen u dozvoljenoj audienciji. "Deputacija dolazi", nastavi govornik, "da Vaše Veličanstvo točno dozna, kako nam je zlo u Štajerskoj i da Vašemu Veličanstvu predložimo svoj položaj onako, kakov jest. Mi dolazimo dalje s vrućom molbom, da se Vaše Veličanstvo za nas zauzme u stvari zemljarine i da nas štiti proti novomu tlačenju. Svaki dio naše zemlje imade se boriti s drugom nevoljom. U gornjoj Štajerskoj stoji željezna industrija, koja je nekoć tako liepo evala, a šume su izkrcene; u donjoj Štajerskoj, čiji stanovnici živu poglavito od vinogradarstva, već godinama nije bilo dobre berbe, osim toga namela nam je veliku štetu ugarska konkurencija". Taj zape govornik i nemogase smoci reći.

Car nastojao je, da ga umiri, i obučao, da će se sve moguće učiniti, da se poboljša zalostan položaj Štajeraca.

Car nije jošte svega izustio, kadno uze rieč Ivan Hofler, misleći, da car hoće već odpuštiti deputaciju i da nije sve čuo, što bi još bio imao kazati Mayregger. Ali jedva što je zazvuk, da je uletio car u rieč, preplasi se, pane na koljena i stade moliti cara, da mu oprosti njegovu pogriješku. Car se nasunja, reče uplašenom i smutenom nekoliko odobravajućih rieči, pomogne mu ustati i pozva ga, da samo otvoreno sve kaže što mu još na srcu leži.

"Ja sam seljak iz srednje Štajerske", reče Hofler, "i prisiljen sam, da Vašem Veličanstvu i naš položaj opišem. Uvoz žita iz Ugarske i Amerike nanosi silnu štetu našim najbitnijim interesom. Vinogradarom zadalo je tako živo tjerano proizvodjanje umjetnog vina težak, gotovo nepregoriv udarac. Ja mislim, Vaše Veličanstvo, da snijem utvrditi, da smo mi uvijek bili patriotski, poštovni podanici. Zato Vas, Vaše Veličanstvo, molimo, uslijajte naše tegobe, koje smo izrazili u jednoj spomenici, da mi i naša djeca uzmogamo uvijek biti dobri rodoljubi i uvijek privrženi uzvišenoj habsburškoj kući".

Car odgovori po prilici slijedeće: "Ja sam uvijek ljubio moje Štajerce i boli me, što moram čuti, da se nalaze u teškoj položaju. Idite umireni kući i budite uvjereni, da će se vaše tegobe savjestno izpitati i po mogućnosti uvažiti. Akoprem su predrađje za osnovu zakona o glavnoj svoti zemljarine već vrlo daleko napredovale, ja ću ipak svojoj vladi naložiti, da Vaše tegobe potpuno oceni".

DOPISI.

Halublje na Kastavčini, 22. januara.

Čudna sгода! Nelom se je zadnji put iz ove strane u Vašem cienjenom listu čuo zalostan glas radi škole i spomenuo g. Juraj Premuda, koj je pomoću školu tamo držao više vremena, eto nas, prisiljene da Vam drugu ne manje zalostnu javimo.

Naš duhovni pastir i dobar svećenik ovo već 17 punih godina u našem kraju, preminuo je naglom smrti na 17. ovog mjeseca u mučevnoj dobi od 48 god. Pokojnik pop Juraj Premuda, rodom iz Baške na otoku Krku, bijaše uzoran svećenik, triezan i iskren drug. Narod mu se je mnogo povjerivao. Iz ove naše strane ide sila svijeta u tudjinu, da si po gorah u Hrvatskoj, Ugarskoj, Erdelju i Galiciji u sumah zasluži štogod tesanjem i piljenjem. Tko će pouzdanije, iskrenije i ljubezivije pristomlu našem svijetu pismo napisati, i dobljeno protumačiti, nego "pop Juraj", komu se je narod uticao i po savjet i za pomoć.

On je bio pravi pouzdanik puča, skoro svi novci, što bi jih ljudi posljalji kući, prošli bi kroz njegove ruke, i upravljeni bili na njegovo ime.

Hrvatima od pete do glave pomagao je pokojnik svaki dobar podihvat na polju pučke prosvjete, osobito čitajući u Kastvu i "Bratovštinu", kojoj bijaše član odbora.

Sa bratom, sada viećnikom velikog suda u Gospiću, milovali su se kao riedka braća, a baš ove godine dao je pokojni u škole jednog bratanića od kuće i mislio zanj trošiti.

Uz dobre sposobnosti, koje je pop Premuda imao i ljubav, koju mu je narod nosio, ne čudilo se, da je veliko i malo, muško i žensko britke svoje ronilo i glasno plakalo kad u erkvu bijaše pozvani neka Bogu preporučene duše svoga umrlog pastira! Tko pozna ove divne muške slike, tvrde kao hrast, koj ciepuju, i kamen koji lome, taj će pojmiti zalost rad koje stareu Halubljanu suza kapne.

Uz tu zalost, javljam Vam i jednu veselu viest, da je junta u Poreču privoljena, da se ustanovi u sv. Mateju jednorazredna pučka škola sa svjetlovnim učiteljem. *

Iz istočno Istre, 22. januara.

U Kastvu se je koncem novembra ustanovio odbor za sabiranje milodarah Zagrebčanom i okolici, što postradase od potresa. Jedan izkaz ste već pročitali. Odbor se je obratio na znanec u kotaru Voloskom, te nastojao da se ustroje pododbori, koji bi sakupljali štogod svaki u svojem mjestu. Volosko, sjedište našega kapitanata, osvjetlalo si je lice ovoga puta. Gosp. Karlo Poselich, Vilhelm Tomić, Viktor Tomić i Andr. Stangher stud. jur. uzeli su si truda i brige, da u toj čovjekoljubnoj, patriotskoj stvari učine, što je moguće. I oni zbilja učinise sve što je bilo moguće. Sakupivši liepu svotu od 75 f. 60 nve., koje su poslali ravno na bazu, da jih podieli prema potrebi. Stara rieč, da krv nije voda pokazala se i ovaj put u punoj vrednosti, a svaka hvala ide pučanstvu Voloskoga, osobito njegov odbor, a na čelu svim gosp. Karla Poselicha vidjenoga građanina!

Izkaz priglasnikah za potresom postradale u Zagrebu i okolici:

P. n. gg. Grof Manzano f. 5, Grofica Chorinsky Trauttmansdorff f. 12, Grof Viktor Chorinsky f. 10, Grof Colloredo f. 10, Vidocević mjenik f. 10, C. S. f. 1, Karlo Poselich f. 2, Andre Stangher f. 2, Josip Stangher f. 1.

* Da bi se samo u kratko u ustanovljenoj mjestu pojavilo!

G. S. f. 1, S. Lettich novč. 50, Baron Peche f. 2, Munich f. 1, Viktor Tomić f. 2, Rebek f. 2, E. Gayer novč. 50, V. Kranjec f. 2, L. Luzner f. 1, Klara Ud. Mohović f. 1, Dr. G. Minach f. 2, V. Gazić f. 1, B. Tomić f. 2, V. Tomić f. 2, M. S. f. 1, Ivo Karabalić f. 2, M. S. novč. 60, Josip Posčić f. 1. — Ukupno f. 75.60.

Baška 15. siječnja 1881.

Dne 6. siječnja harao je strahoviti vjetar; strašni valovi navalili na luku bašćansku u kojoj se je nahadalo 7 trabakulah i 6 bracerah dielomice krećućih vinom. Kad je navalilo veliko more sdvojise Bašćani za spas svojih brodova, nevidješe kod mornarice drugo nego oblije suzami poliveno — gospodari brodova našahu na svojih ramenih košope, da povežu brodove, ali koje je junačko sree moglo pristupiti svomu brodu? — Još veći vapaj se uzbudi kod mornarice kad opazi na glavi od rive, da more kamene valja — tad restrieni Bašćani preziriv svaku pogibelj poskoče na svoje brodove, dvojice plivahu u moru, i povežu svoje brodove što bolje mogahu — a mala barka postarica bi bačena od valova u stiene, koju spasi mornarica.

Čuje se, da je mornarica objavila po zici (telegrafu) gospodinu C. K. komisuru u Krku svoje zalostno stanje — a obćinu da je poslala molbenicu na Ministarstvo.

Vise putah podigao se je u ovom listu glas, da se jednom već nešto poeme raditi i za Bašku, luku jim je potrebita kako svugdatnji kruh, ako jim barke postradaju, oni su na česti, neprestano moljajući ondašnji stanovnici za kakvu pomoć, al od nikuda ništa. Uporozujemo našega zastupnika na carevinskom vieću, da gleda bud ikako stvar posposjeti, prem je i on već više putah u toj stvari pomoći trazio.

(Uredništvo).

Pogled po svijetu.

U Trstu 31. siječnja 1881.

Carevinsko se vieće opet saslatlo. Prošlih danah razpravljao se zakon o liharstvu. Ali taj zakon da neće izkako izliečiti ranah, što jih zadaje ta keza narodnomu blagostanju. Poštenu ljubi tvrde, da bi u tom poslu bilo najpametnije, vratiti se na stare zakone; jer novimi da se nije nego dalo što veća potolica lopovom, da bezkazan deru svojeg iskrujega. U gospodsku je viećnicu bilo dake pozvano dvanaest novih članova, većinom Niemačah, onda nekoliko Poljakah i dva Čeha. U ovo petnaest danah stupila su iz ministarstva dva ministra, naime trgovine i pravosudja, a mjesto njih nastupila čeh Dr. Prazak i bivši primorski nanjestnik barun Pino. To je opet jedau korak napred na putu ravnopravnosti. Zakon o razširenju izbornog prava kao i o neposrednom biranju zastupnikah, što smo ga već jednom spomenuli, kao da misli postat istinom, jer je već o njem bio učinjen i predlog u carev. vieću. Nj. e. k. visočanstvo, carević Rudolf, zaputit će se mjeseca februara u svetu Zenju. Dr. Unger postao je predsjednikom, a Dr. Habjetinek podpredsjednikom carevinskog suda. Umro je bečki nadbiskup, kardinal Kutschker.

Dne 16. sastao se hrvatski sabor te izabrao deputaciju od 12 lieah, da se dogovori s jednakom deputacijom ugarskom o broju zastupnikah, što će jih imati slati Hrvatska na skupni sabor usljed utjelovljenja Krajinje. Te deputacije su se sastale već više puti, al da nisu mogle doći do sporazunka, zato

da su sav taj posao izručile dotičnim vladam, neka ga same obave. U Hrvatskoj se uvidja sve to jasnije sva neprilika sadanjega zastupanja Hrvatske na skupnom ugarskom saboru, zato se pojavljuje uspomena tog zastupanja za starijih vremenah od 1848. godine, kao što smo već to učinili jednom i mi u ovom listu, gdje je naime Hrvatska mjesto zastupnikah pošiljala na ugarski sabor samo nekoliko glasnikah. Do toga će morat opet doći ako će da med Ugarskom i Hrvatskom, vlada božji mir, ali usljed toga morat će se znatno razširiti i hrvatska kraljevinska autonomija. U ostalom neznamo što će još biti ni od Ugarske ni od Hrvatske, jer su Magjari toli hrdjavi gospodari, da će ako ovako ustrajje, propasti jedna i druga kao i Turska.

O tako zvanom mirnom sdu glede Greke već ni govora. Na predlog Turske da će sad viećati u Carigradu o toj stvari poklisari europskih velevlastih. Kako se vidi, to neide na drugo, nego da nekako prodje vrijeme do boljeg vremena, da se ta stvar konačno rieši. U pruskom saboru biju se još neprestano bitke proti katoličkoj erkvi, pa se vidi, da još dugo i dugo neće bit u Njemačkoj mira med erkvom i državom. Talijanski se kralj vratio iz Sicilije. U Italiji kao da misli od sad unapred i erkvana stranka stupiti na birališca narodnih zastupnikah. Englezi bjehu ružno pobijeni u južnoj Africi. U Petrogradu su prošlih danah slavili pobjedu ruske vojske u srednjoj Aziji. Poslje te pobjede vele da neće kasnit i sam Merv pasti u ruske sake, što je koliko reči, ključ sve južne Azije. Biogradska skupština ide u svem na ruku sadanjemu ministarstvu. Medje med Turskom i Crnom Gorom nisu još ni sad udarene. Arbanasi nemiruju, nego kao da nešto snuju za buduće proljeće. Opet se glasa, da Rumunji misle proglasiti kraljevstvom svoju knezevinu.

Frantina i Jurina.

Ju. Frano će bit ča?
 Fr. Niks daj!
 Ju. Ča ni tonitna?
 Fr. Nemore durat loh
 dva meseca, ako i
 bude.
 Ju. A polte?
 Fr. Ki rompe, paga!
 Ju. Danko ćeš karag

al lišo?
 Fr. Ja san karag, a ti daj kako to je volja.
 Ju. Ma ako so štroca?
 Fr. Neka, ter je naša zadnja!

×

Fr. Si čuja ča od Tinjanskih izborah (balo-
 acijona)?
 Ju. Ti si valja bija tamo, kad tako po nji-
 ltvu govoriš.
 Fr. Sna bija da — al sam vidija...
 Ju. Ča si vidija?
 Fr. Sam vidija da je doša i Mrak; — ne-
 znam jeli doša kapitan s Mrakom ili
 Mrak s kapitanom.
 Ju. Ja mislim da je kapitan s Mrakom.
 Fr. Ma i a tako.
 Ju. A kako je pak pošlo?
 Fr. A dohr — i da ni Mraka bi bilo još
 bolje.
 Ju. Hvala Bogu! Morda nebude drugiput
 Mraka — bit će ufamo se dan, pred
 kojim će mrak pobegnut.

Knjizevne viesti.

Trsna us ili phylloxera vastatrix. —
 Kratak naputak vinogradarom, sastavio Franjo
 Kural, tajnik hrv.-slav. gospodarskoga društva
 u Zagrebu. 54 osamnajstih stihah. Knjizica 50
 stranah jaka izasila je troškom spisateljice
 to se kod njega dobiva po 50 novč. konud.
 Knjizice je slijedeći sadržaj: 1. odakle je trsna
 us, kako se je razširila i kakav kvar može
 ona vinogradarom počiniti? 2. Kakova je trsna

us i kako živi? 3. Kako se pojavi trsna us na trsu i zašto ona trsu škodi? 4. Kako se može trsna us u vinogradih razširiti i kako treba vinograd iztraživati? 5. Koja su sredstva do sada prošli trsnoj usi upotrebljena i kakvim uspjehom? 6. Zakonito naredbe proti trsnoj usi. Tomateonje slika. Sadržaj sam preporučuje ovu ličnim i razumljivim jezikom pisanu knjžicu, koju bi si morao svaki pripredni vinogradar dobiti, želi li imati pravedno oružje proti toj pogubljivoj kuku. Želimo, da se o i Istri ta knjžica čim više razprostrani, ciena joj je dosta niska.

Hrvatski Zavjnik. Ovako se zove novi belostrički list, koji je počeo ovo godinu izlaziti u Zagrebu pod uredništvom g. Mijša Kresčića. Svaki 10 dana i broj a stoji na godinu 4 forinta. Donasiti će prevode od najboljih inostranskih pripovjedakah i novlaha. Predplatu prima sam izdavalatelj urednik.

Umoljavam onu p. u. gg., koju sam radi sakupljanja predgovorjakah na moju „Sbirku hrvatskih narodnih pripovjedakah, poslovice, rieči i izrazn“ zamolio, da mi odnesu upisnike radi mog ravnjanja što okorije dostaviti izvole.

Sa odličnim storanjem
Nikola Simatović

Različite viesti.

Nj. V. Carević Rudolf odputovati će, čim se iz Bruselja povratit, a to će biti ovoga mjeseca, put Egipta. Iz Egipta poći će u Malu Aziju. Premda program o putovanju nije još konačno ustanovljen, zna se ipak, da će carević boraviti na putu 7 nedjeljah, to se istom put uzavrš povratiti. Pohodit će i sv. grob u Jeruzaleu.

Gosp. barun Pino bivši tršćanski namjesnik, kasnije u Lincu, imenovan je za ministra trgovine.

Došlo se jo na kao naš namjesnik bar pomek zauzimao za naše stvari, to dobro znao, da živa u Istri i Hrvati, koje se nemože ignorirat, to mu čestitamo na njegovom imenovanju prema znamo, da nam u naših narodnih stvarih neće pomoći.

Politično društvo za Primorje. E-dinost upravilo je obširan memorandum (apomenica) na ministra-predsjednika glade ravnopravnosti slovenskoga i hrvatskoga jezika u cijelom Primorju, dakle za Goricu, Trst i okolice i Istru, gdje se u tužnih crtih riu nevoljno stanje i pravice slovenskoga žiteljstva to se traži pomoći, da se tomu stanju doskoči. Čitamo u novlnah, da su taj memorandum osobno predali grofu Taaffe-u zastupnici Dr. Vitez, Dr. Tonkli u Burgoj, a Taaffo, da jim je oducao, da će stvar razviditi, te po mogućnosti izraziti željam zadovoljiti.

Promjene u tršćansko-koparskoj biskupiji. Č. g. Božo Depiera, upr. župe u Griznjanu isao je začasno u mir. Griznjanskom župom upravljati će č. g. Kocijanić, do sad uprav. župe u Kostanjici; a ovo župe uprav. je imenovan č. g. Petar Zolac, do sad duh. pomoć. u Griznjanu. — Smreča č. g. Jurja Premuda izpraženja kapelanija Sv. Mateja (kod Kastva) podijeljena je č. g. Vinku Dubrovčić, do sad kapelan u Zvončić. Č. g. Mihovio Laginja, do sad duh. pomoć. u Lovranu imenovan je kapelanom u Zvončić; a duh. pomoćnikom u Lovranu č. g. Andrija Mišić, do sad kapelan S. Katarine u Ploču, na mjesto kojega dolazi č. g. Franjo Korelić, do sad kapelan u Krškici. Č. g. Blaž Zadnikar, do sad uprav. župe u Sv. Ivanen je imenovan uprav. župe u Grodolu. Sv. Ivanska župa je povjerena č. g. Ivanu Gabrieliću, ceranskiom kapelanu u Zminju. — Č. g. Iv. Hrovat, do sad uprav. župe u Cerovlju je povjerena župa u Novnkih; a župa uprav. u Cerovlju je imenovan č. g. Karlo Zojdarić, do sad duh. pomoć. u Gračiscu. — Č. g. Fr. Svotičić, do sad uprav. župe u Gročani, je imenovan kapelanom u Prodloki, a uprav. Gročanske župe č. g. Florijan Zaloskar, kap. u Dragi.

Ovi i ona polovica carstva. Neki I. I. iz Poljanah kod Veprinca polazio je do svršetka V. razreda e. k. gimnaziju u Pazinu. Mnogo je ondi plaćao za stanovanje i hranu a slabo bio služben. S toga je prešao na kr. gimnaziju na Rijeku. Ove godine umeli taj djak jednu karmaralu stipendiju i tršćanski biskupski Ordinariat mu ju podieli, no e. k. tršćansko namjesništvo nije moglo pristati na ovo podieljenje, jer da je nekou inajskom

ministarstvom odredbom zabranjeno davati stipendije onim, koji ne pohađaju gimnaziju u ovoj nnoj polovini carstva. Gori imenovani mladić obratio se na visoke e. k. ministarstvo onstavu u Beču, a ovo sad dozajmno, da mu je molba uslišana i da će uživati podieljenu mu karmaralu stipendiju polaze i nadalje hrvatsku gimnaziju. Siećamo se još dobro jedne naredbe, kojom će moći mladići Istra, kvarterskih otokah i Dalmacije steći i sdržžati si podieljenu jim cisaljtanski stipendij, kad bi pošli na nauku na hrvatsko sveučilište, tim više pravdedu je ova riešitba, da mladići, koji pohađaju koju hrvatsku gimnaziju, mogu dobiti koji stipendiji iz zemlje, kojoj pripadaju. Mladići iz otokah nemogu svi polaziti gimnaziju u Pazinu li Kopru, jer sa mnogo manje troška prolaze u Sonju ili na Rieci.

Delalsko podporno društvo u Trstu priredjaju u subotu 6. febrnara 1881 veliki ples u kazalištu „Politeama Rossotti“. Svirati će vojnička glasnba Jelačićevog regimenta br. 79 pod upravom glasovitoga kapolnika gosp. Milčera. U vrijeme početka pjevati će pjevački broj istoga društva ta će se zadržati sljedeće dobitke: 1. Par zlatnih naušnica. 2. Žopna srebrna ura sa lancem. 3. Jedan cakin. 4. Budnja ura. Na svakoj ulaznici biti će zabilježan jedan broj Ulazina stoji 50 nov. Ples počinje ob 9 uri na večer.

Kardinal i nadbiskup bočki g. dr. Ivan K. Kusteliker umro je 27. proš. mjeseca nakon kratke bolesti. Udarila ga kaplja. Bio je vrlo ugledna i obiljubljena osoba, pak je i visoko i nizko stališe iznoudila njegovu smrt. Bilo mu je 71 godina.

Gosp. Gjuro Premuda duobrižnik u sv. Matju obšino nastavku preminuo je 17. prošloga mjeseca nakon kratke bolesti. O njem i današnji dopis iz Kastva. Gubino vrie svećeniko a mladih i vriednih im zamjenikah malo se odjaja. Ima dođuša mnogog uzrokih tomu pomanjkanju ne nado je, da će se stvar na bolje okrenuti.

Živa izgorila. Dne 17. t. m. bili su stanovnici Voloskoga vrlo nengodno dirnuli nesrećom koja je stigla ondanju jedan 84 godine stari udovien.

U jednoj kući „na Portu“ stanovala starića udova sama samcela, noimajne u ličnom svijetu nitoga od srca. — Ustala se u jutro, naučitala oganj i skulala si kavu.

Da joj se ova malo ohladi, postavila ju na stol a ona uzela krunicu, da se za to vrijeme boga pomoli. — Kako bilo onog jutra stidno, napunila si droplju oganjem, postaviv ju pod krilo, da se ugrije. — Dok je ona valjala moliti, upala joj sa nesrećom haljina i one za čas nabjeha nego velik mir. —

Susjedni nisu čuli jeli ona na pomoć zvala ili ne, nego kad su vidili i kući silni dim, skočili kroz prozor, da vide što je — al kad tamo, u koliko jim je silni dim dopisćao, vidili samo silnu stariću svu u ognju. — Priskočili, stali ju polivati vodom, al od nje nebiho drugo neg još posljednji uzdah pa sječni mir. —

Očevideci pripovjedaju, da je grozno bilo i pogledati ju jer se jo već nije ni razpoznati moglo. Odjela joj bila sva izgorila a ona sva nakazana, skrčena, sa jezikom daleko izpruženim ležala sva crna i pušila se ko gorući oganj, kad ga vodom poljasa. — Do nje ležala na tlu, krunica.

Muke koje je ova jedna pretrpila, morale su biti neizročno pretn kratkotrajno, jer kad su ljudi došlih kava joj na stolu bila još mitaćna. — Živila je jedna 84 godine da napokon živa izgori!

Mi znamo da po cijeloj Istri žensko, osobito starijo, imaju taj nesretni običaj pod krilo si oganj postavljati i a nemisleć koliko se pogubitelj tim izlaza.

To je no samo zdravlju škodljivo nego kako ovo vidismo i za život sam pogubljivo.

Kralj i kraljica talijanska, boravaće onomad u Palermu, odlučili su pohoditi i tamošnju glasovitu stolnu crkvu. Stoini kaptol dođu je za tu nakano tako kasno, da se nije mogao pripraviti za doček. Kad su se okrenjene glavie dozvole kret crkvu, htjede se kaptol kralju shog toga izpričati, na što kralj odvratit: „Ja se moram izpričati, da vas buduim“. Čim je kraljica spazila nadbiskupa Cellesiju, kleknu predanj i poljubi prsten na biskupovoj ruci. Pri službi božjoj pjevala je kraljica Margareta „Tantum ergo“, na što ju svećenik blagoslovi sa propelom.

U Rimu živi dugo već godinah kapirozac Petar Maučen, rodom Dubrovčanin. Među drugimi slikam on je uredio i sliku sv. Cirila i Metodija. Sliku tu može si (bez okvira) svatko nabaviti za 1 for., a najsrodnije ako se obrati na gosp. Matiju Rikhtarića, e. k. vojnog kapolana u Zadru, koji je dragovoljno taj posao preuzeo na sebe.

Englezka vlada je kapitana austrijsko ladje „Karniola“ Hrvata Vinka Polića, koji je ljude njekoga englezkoga u atlantičkom oceanu potonuloj broda izbavio od gotove smrti to zdravo izkrcalo u Englezkoj, u priznanju njegove vrlino i čovjekoljublja odlikovala time, da ga je nedarila skupocjenom srebrnom časom (kopicom).

Sadnja mladoz. Dvanaestgodišnja Mariška, kći nekoga trgovca u Pešuhu, na smrt se jo zaljubila u četrnaestgodišnjega djaka Gejza. Mariška vam jo bila vrlo romantično naravi te je mislila naći sreću samo po boku svoga Gejza, u misleći, da joj roditelji neće dati dozvolu k toj ženitbi, nagovaraše Gejza, da utoku. Al Gejzi se nije nikako dalo bježati, pa jer jo ona svo više dosadnjivala mu, izda djekak sve njezinim roditeljom, kod kojih jo bio na stanu. Mariška je plakala i plakala, a ljubav se u njoj promieni u mržnju proti svim mužkarcom, a napokon ju sdrvojni dovodu na misao, da život učini konac. Pojedlo pol kilo gorkih manduljah, po kojoj joj se vrlo smučit, a da nebude u brzo pomoći, digodila bi se možda bila i veća nesreća, Mariška odzdravi doskora i zarjori se svetu, da se nikad udati neće.

Slavini u Americi. U San-Francisku u Americi utemeljilo se jo „Srbsko-crnogorsko literarno i dobrotvorno društvo“. Nu pošto imado malo Srbah i Crnogoracah, želo stajiti u to društvo i Rusi, nu pod pogodom, da se gorinja ina promieni u „Slavensko dobrotvorno društvo“, na što su svi članovi pristali. Društvo sa ovo liopo množiti i širi.

Pokušaj razbojstva na listonoši u Budimpešti. Nadavno pokušala su dva zlikovca u Pešti izvesti proti jednomu listonoši zločin, koji jeda na zločin Franceskontin i Burgharda u Beču. U živlunoj kraljevskoj ulici u kući k „crnoj macici“ dođu u četvrtak k tapotaru Vidmanu mlad čovjek, koji se izda za ličien Grabura iz Bavarstva, te najini za sebe i za jednoga svoga prijatelja sobu. U palak 3/4, rne poslje podno dođu taj tobožnji Grabur opet k Vidmanu zajedno sa svojim prijateljom to se nastani u sobi. Nekoliko časaka zatim uljezo u sobu listonoša Josip Gesner tražerći gospodina Graburu, kojim da ima predati novčani list iznosom od 50 f. Čim je listonoša stupio u sobu, pohiti Grabur na polje i naručiti služavci da mu odmah donese vima. Dođu je listonoša Gesner predavao Graburu list, drugi mladi čovjek, koji je bio u sobi udari listonošu batom po glavi, te mu na zatiljku zada ranu, duboku deset centimetarah. Na viko listonošinu priskoči gospojin Vidmanovo to odvraće listonošu sa sobom. Kad su malo zatim drugi ljudi, među kojima i jedan rodustravec skočili u sobu, ležao je Grabur na zemlji, stenjuć od udarac, koje mu je njegov drug zadio tobož a toga što mu Grabur nije dopustio, da ubije listonošu. Zlikovci su odmah zatvoreni; iz preslušavanja pokazalo se, da se tobožnji Grabur zove pravim imenom Vilim Lindveij Bull, čovjek od 25 godina, rodom u Prassnabachu u Schleswig-Holsteinu, a drug mu zove se Ljudviko Otte, bio mu 24 godina, a rodom je iz Suske. Objavice su zidari. U tobožnjem novčanom pismu našli su se svakojaki papirići bez vriednosti. Listonoša preboljet će ranu.

Bogata plesačica. U Napolju umrla je haltna plesačica Amina Roschetti i ostavila za sobom 3 milijuna lira. Dvadeset je godinah plesala i lep groš izplesala.

S kinezkoga dvora. Kinezki car zove se Quang-su, to mu je jedva 10 godina. Usuprot tomu ima već 97,956 konja, 6712 deva, 12,119 svinja i 248,815 ovaca. U augustu poslao je kokoruskomo bogu u grad Cakon-tobehi veliku karavana, naprčinu darovi. Sva njegova djeteinska misli i cine štaju kao volju božu, pa se odnle radjaju najludji nesmisli. Tako se je nedavno razradio na nekoga gardistu, pa je dao svim gardistom opaliti dvanaest batina bambusen (nije to ništa finijega od naše ljeskovače).

Zaigrao ženu. Negdje u Novom gradu sastado se jo veselo društvo. I kartalo se je naravno. Mlad gospodin zakarta doskora svoje nove, uru i prstenje, te napokon stavi na kartu svoju mladu ženu i izgubi ju. Al dosle još nije njegov igro drug je dobio.

Osobita nesgoda. Neki gospodin u Pragu htio je metnuti u poštersku skrtnju list. Stučaj je htjo, da je predaleko unutar pružio prst, na kojem je imao ovelik prsten, pa kličući prst izvaditi, nemoćase ga nikako, te je ovako uhvaćen stojao, dok nije za pol sata došlo listonoša-osloboditelj.

Dvoboj. Iz Prešova (Pperics) u Ugarskoj javljaju „P. Nepln“: Između obitelji baruna Luchenszkyoga i grofa Szirmaya, koje su si u vrlo blizou rodu, teče već više godina velika parnica. Za parnice učinio je grof Alfred

Szirmay stanovite primjetbe spram vlastitoj sestri; barunici Luchenszky, na što njezin sin barun Luchenszky mladij pozva na dvoboj svoga vlastitoga ujaka. Ta stvar vukla se međutim neko vrijeme i tek poslje tri mjeseca, na koncu prošle godine, poslao grof Szirmay svomu nećaku svoje sokundante sa porukom, da će se s njime tući, kada se sršri parnica. Barun Luchenszky kaza na to pred sekundanti, da je grof Szirmay kakavica. Stvar dođu pred ad hoc sastavljen sud, komu je predsjedao pukovnik Massay. Sud pronađe, da je dvoboj umjestan, ali ujedno izreče, da se barun Luchenszky radi jedne prijajne obiteljske stvari mora tući i sa nekim Guldenfingrom. — Obadva dvojeha bila su u Prešovu 2 sienaža Za oružje bijahu odabrane pistolje. Ponajprije iznienjeni su ličie medju barunom Luchenszkyem i grofom Szirmay-om. Barun ranjo je grofa Szirmaya u ruku. Zatim se tukose barun Luchenszky i Guldenfingor. Rezultat ovoga dvojoha bio je taj, da je posljednji baruna ustrelilo. Ovaj slučaj proizveo je obću urajunost u Prešovu i Pešti.

Petero djece u jedanaest mjeseci. Supru nekoga čizmaru u Dorozini rodila je prije nekoliko dana dvojke, a u mjesecu veljači prošle godine trojke. Sve petero djece živo je i podpno zdravo.

Darovi za poplavljeni Segedin.

„Ungarische Post“ priobćila je pregled darova, sakupljenih za grad Segedin u raznih zemljah, i to sakupilo se: u Austro-Ugarskoj: 1,637,927 for. 90 nov; u ostalih evropskih državah: Belgija: 47.139 for. 27 i pol nov; Danska 940 for. 30 nov; Njemačka: 398,441 fr. 74 nov; Englezka 143,686 fr.; Francezka 283,182 fr. 11 nov; Grčka 1825 fr. 5 i pol nov; Italija: 51.763 for. 70 i pol nov; Nizozemska: 32.243 for. 54 nov; Portugalska: 1366 for. 50 nov; Rumunjska: 34.837 for. 36 i pol nov; Rusija: 34.458 for. 93 nov; Švedska i Norveška: 6723 fr. 67 i pol nov; Švicarska: 40.974 for. 77 i pol nov; Srbija: 569 for. 82 nov; Španija: 1321 forinti 6 i pol nov; Turska 19.644 for. 59 i pol nov; svi darovi evropskih država iznašaju 2,737,516 f.; 61 i pol nov; „Azijske države“: Kina 4908 for. 31 i pol nov; Japan 225 f. 75 nov; Istočna Indija: 5895 fr. 73 nov; Perzija 447 for. 93 nov; dakle ukupno 11,447 for. 42 i pol nov; Afričke države: Alžir: 939 fr. 12 nov; Egiptat: 15.473 for. 83 i pol nov; Tunis 1254 for. 15 nov; dakle ukupno 17667 for. 10 nov. Drzave u Americi: Argentinska: 1014 for. 65 nov; Kuba: 1600 for. 87 i pol nov; Meksiko: 350 for. 89 nov; Uruguay: 489 for. 85 nov; San Salvador 230 for; savezne države Columbia: 619 for. 6 i pol nov; savezne države sjeverne Amerike 63,524 for. 55 nov; dakle ukupno 67,458 for. 88 nov. Interkalarne kanate iznašaju 84,425 f. 2 nov. Ukupna svota darova 2,912,545 f. 4 i pol nov. Ovi darovi, kako smo jednom već primjetili sakupljeni su posredovanjem austro-ugarskih poklisara, koji su dobili nalog od ministarstva vanjskih posala u Beču, da povedu agitaciju za sakupljanje darova u svih prestoničnah svijeta. Za glavni grad Hrvatske nije diplomacija manjkrije ni prstom mahnula. Et hoc meminisse juvabit. Na primjer kod crvenoga krsta, se samo u Hrvatskoj revnuje.

**KRATKI NAPUTAK POLJODJELCU
O SJETVI.**

(Konač)
4. Kako duboko valja sijati sjeme?
Umni poljodjeci kažu: Da svako sjeme ima biti tako postjano, da u zemlji najđe vlagu, toplinu i zraka, to jest kiselitka (O).

Ovo je nužno u početku, jer će tada ona biljka, koja se iz sjemena počeo razvijati, namah svojim žilam potrebitu hranu upijati, i osim toga valjano se učvrstiti.

Ovo nas dakle uči, da valja dublje i pliće orati zemlja prama tome, da li je dotičnoj biljci nužna veća ili manja vlaga i toplina; nu nigdar tako duboko ne valja sjeme sijati, da zraku pristup uklonimo; jer uklonimo li sjemenu zrak, onda ono ne može nicali, ili ako ickne, ono će biti krhljivo i nesavršeno.

Naprotiv sijas li odred plitko, istina brzo i savršeno u zgodnih okolnostih niske, ali kasnije suša proprieći razvitat dotične biline, te tako uginu. Plitko posijati usjevi obično potegnu.

U obće držimo se sliedećeg pravila, kojeg nam preporuča vrstni stručovnjak voloučeni ravnatelj Dragutina Lambi. On kaže: „čim je sjeme kruptije i ljusku njegova tvrdja, čim je zemljište više suho, tim se dublje mora sjeme posijati; tim pliće pako mora ono ležati, čim je manje i silnije, čim je tlo vlažnije i žilavije a podneđe i vrijeme takodjer vlažnije

Kad sjeltvu vršimo 5 c. m. do 8 c. m. (2—3 palca); onda ju zovemo dubokom sjeltvom.

Oravke sjetva ugadja kuruzu, grahorki i u obće sjemenu krupte ljuske.

Srednjom so zove onda, kadu je sjeme 3 c. m. do 5 c. m. (1—2 palca) duboko u zemlji. Osrednja dubljina zemljišta ugadja svim vrstmi žita.

Najposlije plitkom sjeltvom zovemo onu, kojoj je sjeme na 1/2 palca duboko pod zemljom. Ovo je sjeltva valjana za sitno zrno n. pr. za djetelino, repica, mah, lan itd. itd.

Još pri zaglavku reći mi je o nekim nužnijim radnjam poslije sjetve. Evo tih radnjah:

Poslije juga, kada so naine snieg počine naglo topiti, i poslje urjak žestoko kiša, marljiv seljak neće tada propustiti obaći svoje usjeve, za da im odmah gdje treba pomogne u njegovu daljnjem rastu, pa će tako sa malom stvarju pomoći usjeru, koji bi naprotiv uginu.

Ovo bi morao naš pošteni seljak dobro si zapamtiti, ako se ulva iz posijanog žita obilna prirodu.

Suviše moraju se jesouskim usjevom, kako gori više rekoh, povući jari, za da voda ne leži na njivi, već da sa isto ciječe.

I ob ovom ču u shodno vrijeme obširniju uzpisati, samo ako Bog dade sudanog lipa zdravlja.

**

Budeš li so, seljače moj, držno ovih pravilah, koju ti u ovom članci u kratko rekoh, uhvati se da će ti so trud obilno naplatiti.

Ta ti brate seljače svoje orance za to obradljivša, da se nu samo sebi stogodji privređiš, i dneвно potreboće podmiriš, da li i svoj dobitak množiš.

Seljače! Ovo što napisah čitaj, i upotrebi u svoju korist; Bog ti blagoslovio usjev.

Došasti put pisat ču ti glavni stvari iz vočarstva i vinogradarstva. Zdravstvuj!

U Drušću mjeseca rujna 1889.

Tvoj N. Vezić.

LISTNICA

G. V. N. — Senj: Dobro, upotrebit ćemo drugi put. Nastavite. Hvala.

Mnogim koji nam priposalju razgovor izmed Frane i Jurine: Razgovor ima bit čim kraći, u malo riečih može se mnogo kazati, a nikako njo taj razgovor priklatan za stvari, koje bi imale sačinjavati cio dopis. Pojedini upeljivi događajji prijavu toj formi. Zato noka se neljuti nitko, ako mu priposlani Frana i Jurina nebude štampan.

Ték Novacah polag Borse u Trstu od 16—28. Januara 1881.

Do	Carđak (cehlin)	Sapoboni	Liro star.	Prid. sp. bro (agio)	Do	Carđak (cehlin)	Sapoboni	Liro star.	Prid. sp. bro (agio)
16	5.31	9.37	11.79	—	21	5.32	9.39	—	—
17	5.31	9.37	11.79	—	22	5.32	9.38	—	—
18	5.31	9.37	—	—	23	5.32	9.38	11.85	—
19	5.31	9.36	—	—	24	5.31	9.38	11.83	—
20	5.32	9.37	11.81	—	25	5.31	9.37	11.83	—
21	5.32	9.39	11.85	—	—	—	—	—	—
22	5.31	9.38	—	—	—	—	—	—	—
23	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Za potresom postradale Zagrebčane.

P. n. g. Pop Anton Kirinčić kapelan u Dobrinju na otoku Krku dao for. 9 novč. 40; Francić Nikolaj trgovački knjigovodja u Nikolajevu for. 3; milostinja sabrana u Čepljanjskoj (kod Pazina) župi for. 3.

Pregled tršćanskoga tržišća. dne 27. Januara 1881.

	OD for. i nč.	DO for. i nč.
Vosak primorski i ugaraki za 100 kg	—	—
Kafa Portoriko	72	80
S. Domingo	59	81
Rito pelag vrati	33	37
Čukar austrij. kl.	30	32
tučeni	25	30
Crvičje traso buhačo (Gri-santonio)	135	190
Narandno skrinjica	1	75
Karabo puljozka za 100 kg	12	25
lovaniljsko	7	25
dalmatinsko	17	—
Smokvo Kalmanja	13	10
puljozke	3	4
Limon skrinjica	3	4
Indonki (Siti) mondulo polj. za 100 kg	—	96
dalmatinsko	92	—
Lešnjaol	27	41
Sijivo	13	22
Pšenica ruska	12	23
ugarska	12	13
galačka	10	75
Kukuruz (turkinja) ruski ugaraki	—	—
Hač	0	50
Bob	7	10
Zob ugaraki	7	8
arbanaska	—	—
Pasulj (fazol), pelag vrati robo	10	12
Bob	—	—
Leča	14	14
Oriz talijanski	17	23
Inglozič (kitajski)	14	16
Vuna bosanska	108	115
morajska	125	130
arbanaska	125	—
Istaraka	—	—
Dasko korusko Jeloroč štajersko	17	90
Čečalo	10	20
hakovino	7	12
Ulja italj. nitje vrati za 100 kg	50	60
„ usjbolje	—	—
„ srednja vrst	—	—
dalmatinsko	38	41
istarako	38	40
Kamono uljo u bariliah u kasotah	12	25
10	16	
165	85	
Kožo strojeno naško suho volovje naško dalm., ist. i bos.	70	100
Janjeđo naško za 100 kom.	60	90
korjo dalmatinsko	—	—
vanono silno za 1 kg	—	75
suho	—	65
33	40	
zolja za 110 komadah u strobu	24	35
Bakalar	23	26
Sardelo i baril	13	26
Vitrol medri za 100 kg	26	27
zelout	—	—
Maslo	65	89
Loj dalmatinski i naški	31	40
Salo	09	—
Masi (salo raztopjeno)	—	—
Slanina	53	55
Hakija otolitar (100 Istarah)	—	—
Gajret Istarski za 100 kg	30	—
Raj naški	9	—
Istarski	8	50
Lisča od jarovrike	12	14
Vinako otrogotino (Gripula) sploh	34	48
Med	30	—
Lumber (jabučico od javorika)	12	25
Pakal baril od 100 kg	3	75
Čunjo (Straco)	2	18
Katram dalmat.	14	10

OGLAS.

Schmitz & Co.
Inženjerski uređi, radnja strojeva, mašina, cementirane cijevi, razni predmeti, kovanice, kovanice, kovanice.

RIEČ
ISTARSKIH HRVATAH
Talijanom i svim na koje spada.
Pomukom članka: „L' Istria ed il nostro confine orientale — Paolo Fambri“ tiskana u „Nuova Antologia“ 1879.
Može se dobiti za 70 novč. kod:
Primorska tiskara na SUŠAKU
kraj Rieke (Fiume).

Prva Istarska TVORNICA VOSKA
Sinovah Antona Artusi u Rovinju
nagrada II. darom na izložbi u Gradcu videć kako sve više raste poraba njezinih vošćanih proizvoda te povećav tvornicu pruža svojim konsumentom cienne i pogodije uz koje se nije bojati konkurencije. — Nudja svoje proizvode (svieće, duplire, svieće bojadisane) I. vrsti (compimento) po f. 2.20 kilo II. „ „ „ 1.80 „ III. „ „ „ 1.60 „
Bojadisane svieće na ulju „ 3.—
Tko odmah plati dobije 3% odbitka (skonto), ili pako ns četiri mjeseca bez odbitka. Roba slobodna od vozarine do svake željezničke stacije.
Sve navedene vrsti uz cienne tvornice nalaze se u zakladah: u Piranu kod g. A. Casali. u Pazinu kod g. Mazzarelli & Nizzan. na Rieč (Fiume) kod g. A. Gilardi.
Što se tiče vrstnoće mogje bi ju jamčit mnoge svjedočbe raznih častnih župnikah i crkvenih upraviteljah i razne pohvale različitih novinah Beča i drugih pokrajinah, nego protivni svakom nekoristnom blebelanju pripušćaju vlastiti svoje proizvode sudu onih, koji će iste rabiti, a plaćat će se kad bude naručba pronadžena, da odgovara obećanju; u protivnom slučaju primiti će vlasnici tvornice naručene proizvode na svoj trosak matrag ili pako će se platiti ciena najzadnje vrsti kao što kod III. vrsti.

OGLAS.
Podpisani vlasnik trgovine **SVIEĆAH** nagradjene na raznih svjetskih izložbah kao i na onoj nedavna obdržavanou u Gradcu
preporuča častnim crkvenim oskrbničtvom svoje iz čistoga pečelnoga voska sastavljene svieće kao što je naredjeno po obredu. Fabrikacija stoj pod nadziranjem mnogočastne nadbiskupske kurije u Gorici.
Podpisani jamči bez pogreške nesamo dobrotu, kakvu i druge fabrike pružaju, nego i pravi izv. . . ojih svojih sviećah iz čistoga voska od pečelah; te se odriče svake plate u slučaju, kad bi se dokazalo, da njegove svieće prodane za vosak od pečlah i u odnosnom računou kao takve naznačene sadržavaju kakov drugi tuk.
Napomenute svieće mirno i po malo gore, nekaplju i nekidaju se.
Ciena izna-a f. 2.50 po kilogramu, što je jednako f. 1.40 po bečkoj funti te se može platiti tečajem jedne godine bez interesa.
A da bude č. crkvenim oskrbničtvom laglje, podpisani činit će doći svieće, svim onim, koji ga kakvom naredbom počaste, u najbližnju železničku postaju, poštu, il luku i to bezplatno (franko) i prosto svake vozarine.
Podpisani proviđen je uvijek velikom zalogom ne samo takvih sviećah, nego i zalogom jednostavnih i četverouglih duplirah, uskršnih i slikanih sviećah itd. svake veličine i debljine te smatra da se može najčešći u svakom obziru sa svakom sličnom trgovinom i državi il izvan nje.
Ako bi tko želio sviećah il duplirah nize vrsti, vlastitoga prozvajdanja, lahko ga poslužim onimi II. vrsti, rečenih „sottana“ po f. 2.20 kilogramu, i III. vrsti po f. 1.80 kilo istom pogodbom kao odzgor.
Umoljavaju se dakle čast. crkvena oskrbničtva da prime na znanje je napomenute prednosti. Što se tiče cienne i povoljnih uvjetah.
Osobitim počitanjem ponizni
Alojzjo Bader
sviećar Sjeminarska ulica broj 125.

Oglas.
Javljam našim čitateljem i ostalomu štovanomu občinstvu, da smo pomoću „Matice Hrvatske“ dali preštamovati iz „Naše Sloga“ u posebnu knjigu, koja u maloj osmini iznosi preko 380 stranah,
ISTARSKÉ HRVATSKE
NARODNE PJEŠMICE
Knjiga se može dobiti kod Odpravništva ovog lista po for. 1. Čist je dobitak namienjen „Našoj Slogi“ i „Bratovščini hrvatskih ljudi u Istri“, zato se nadamo, da ćemo ju razprodati u najkraće vrijeme.
ODPRAVNIČTVO NAŠE SLOGE.